

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
POWIATOWEGO CENTRUM
POMOCY RODZINIE
W TARNOWSKICH GÓRACH
ZA ROK 2008

Tarnowskie Góry, luty 2009r.

Spis treści

I.OPIEKA NAD DZIECKIEM I RODZINĄ.....	4
1.Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom pozbawionym opieki rodziców.....	4
1.1.Rodziny zastępcze.....	4
1.1.1.Promowanie rodzinnych form opieki. Nabór kandydatów na rodziców zastępczych.....	4
1.1.2.Szkolenie kandydatów na rodziców zastępczych.....	4
1.1.3.Dobór rodziny zastępczej dla dziecka.....	6
1.1.4.Pomoc pieniężna.....	6
1.1.5.Ocena sytuacji opiekuńczo - wychowawczej dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych.....	7
1.1.6.Szkolenie i wsparcie istniejących rodzin zastępczych.....	8
1.1.7.Porozumienia między powiatami w sprawie ponoszenia kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych.....	9
1.1.8.Rodzice dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych.....	11
1.2.Placówki opiekuńczo- wychowawcze.....	13
1.2.1.Dzieci umieszczone w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie powiatu tarnogórskiego.....	13
1.2.2.Dzieci pochodzące z terenu powiatu umieszczone w placówkach opiekuńczo- wychowawczych poza powiatem.....	15
1.2.3.Rodzice dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych.....	17
2.Usamodzielnienia.....	18
2.2.Pomoc pieniężna na usamodzielnienie.....	20
2.3.Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej	20
2.4.Pomoc w integracji ze środowiskiem młodzieży mającej trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu placówki lub rodziny zastępczej.....	21
3.Szkolenia i doradztwo dla kadr pomocy społecznej.....	21
4.Współpraca z Sądem Rodzinnym.....	23
5.Poradnictwo specjalistyczne.....	25
5.2.Poradnictwo pedagogiczne.....	25
5.3.Poradnictwo socjalne.....	26
5.4.Poradnictwo prawne.....	26
5.7.Sprawozdawczość i statystyki.....	29

5.7.1. Statystyka dotycząca rodzin zastępczych.....	29
5.7.2. Sprawozdawczość.....	30
II. POMOC OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYM.....	32
1. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych.....	32
1.2. Organizacja sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych.....	36
1.3. Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.....	38
1.4. Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych.....	40
1.5. Realizacja zadań wynikających z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.....	41
1.6. Warsztaty Terapii Zajęciowej.....	42
III. DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ.....	45
A. Wnioski w sprawie umieszczenia w domach pomocy społecznej na terenie Powiatu Tarnogórskiego w roku 2008.....	46
B. Osoby oczekujące na umieszczenie w domach pomocy społecznej.....	47
C. Domy Pomocy Społecznej – stopień osiągnięcia standardu.....	47
IV. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI.....	49
V. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ.....	51

I. OPIEKA NAD DZIECKIEM I RODZINĄ

1. Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom pozbawionym opieki rodziców

1.1. Rodziny zastępcze

1.1.1. Promowanie rodzinnych form opieki. Nabór kandydatów na rodziców zastępczych

- uczestniczono w pracach Ogólnopolskiej Koalicji i Śląskiej Koalicji na rzecz rodzicielstwa zastępczego, której celem jest promowanie rodzinnych form opieki,
- udzielano informacji do prasy regionalnej i lokalnej - Dziennika Zachodniego, Gwarek,
- rozprowadzano materiały dotyczące rodzicielstwa zastępczego,
- przygotowano Konferencję „Od teorii do praktyki” w ramach obchodów Dnia Rodzicielstwa Zastępczego,
- PCPR wspólnie ze Stowarzyszeniem Rodzin Zastępczych „ProRodzina” zorganizowało obchody Dnia Rodzicielstwa Zastępczego – Piknik Rodzin Zastępczych – w uroczystości wzięło udział około 150 osób.

1.1.2. Szkolenie kandydatów na rodziców zastępczych

W 2008r. przeprowadzono jedną edycję szkolenia dla kandydatów na rodziców zastępczych. Szkolenie (10 sesji) prowadzili pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie - trenerzy programów „PRIDE. Rodzinna opieka zastępcza/adopcja”. Program szkoleniowy uwzględniał elementy prawa rodzinnego, pedagogiki, psychologii rozwojowej i wychowawczej, wiedzę i umiejętności rozpoznawania sytuacji rodzinnej dziecka oraz jej oceny, doskonalenie umiejętności opiekuńczych, umiejętności

radzenia sobie z trudnościami wychowawczymi oraz związanymi z kompensacją opóźnień rozwojowych dziecka, wiedzę o uzależnieniach, zagadnienia organizacji opieki nad dzieckiem i możliwości uzyskania wsparcia w wychowywaniu dzieci, zasady finansowania rodzin zastępczych, informacje o zadaniach, kompetencjach PCPR.

W trakcie szkolenia sprawdzano także, czy kandydaci spełniają wymogi formalno – prawne określone w ustawie o pomocy społecznej.

Zgodnie z art. 73 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej „pełnienie funkcji rodziny zastępczej może być powierzone małżonkom lub osobie nie pozostającej w związku małżeńskim”.

W okresie sprawozdawczym do szkolenia przystąpiło 13 osób (8 rodzin), w tym:

- 3 kandydatów (2 rodziny) otrzymało zaświadczenia kwalifikacyjne potwierdzające ukończenie szkolenia (rodziny niespokrewnione),
- 3 osoby (2 rodziny) otrzymały dyplomy ukończenia szkolenia (rodziny spokrewnione),
- 7 osób (4 rodziny) zrezygnowało z uczestnictwa w szkoleniu podczas jego trwania.

W ramach szkolenia trenerzy przeprowadzili 8 konsultacji w miejscu zamieszkania kandydatów na rodziny zastępcze. Konsultacje miały na celu indywidualną analizę sytuacji rodzinnej kandydatów, posiadanych przez nich kategorii kompetencji, omówienie ewentualnych wątpliwości rodziny. Ponadto sprawdzano warunki lokalowe i sanitarne ważne z punktu widzenia ochrony i bezpieczeństwa dzieci.

W związku z wejściem w życie nowych regulacji prawnych dotyczących kwalifikacji kandydatów na rodziców zastępczych zgodnie z którymi, do właściwości ośrodków adopcyjno-opiekuńczych należy wydawanie opinii o kandydatach na rodziców zastępczych, przekazano dokumentację kandydatów do Ośrodka Rodzin Zastępczych „Szansa” w Bytomiu.

1.1.3. Dobór rodziny zastępczej dla dziecka

Przy doborze rodziny zastępczej dla dziecka uwzględniano w szczególności:

- przygotowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej (informacje zgromadzone podczas szkolenia),
- predyspozycje kandydatów i ich doświadczenie w pracy z dziećmi,
- informacje pozwalające na ocenę funkcjonowania kandydatów w środowisku lokalnym,
- warunki mieszkaniowe kandydatów,
- odpowiednią różnicę wieku między kandydatami do pełnienia funkcji rodziny zastępczej a dzieckiem,
- poziom rozwoju i sprawności dziecka, wymagania w zakresie pomocy profilaktyczno – wychowawczej lub resocjalizacyjnej oraz możliwość zaspokajania potrzeb dziecka,
- zasadę nie rozłączania rodzeństwa,
- opinię wyrażoną przez dziecko.

W 2008r. PCPR dokonał doboru rodzin zastępczych dla 25 dzieci.

1.1.4. Pomoc pieniężna

W ciągu 2008r. wydano 63 decyzje którymi przyznano pomoc pieniężną na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych. Wydano również 11 decyzji przyznających pomoc pieniężną na częściowe pokrycie kosztów utrzymania pełnoletnich wychowanków w rodzinach zastępczych. Rodziną zastępczym które przyjęły pod opiekę dzieci w 2008r. przyznano ze względu na brak środków finansowych zaledwie 9 decyzjami jednorazową pomoc pieniężną na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego do rodziny dziecka. W 6 przypadkach jednorazowa pomoc pokryta została w całości przez powiaty właściwe ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w pierwszej formie opieki zastępczej.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami przy udzielaniu pomocy jak i przy

zmianach decyzji brano pod uwagę dochód dziecka, który stanowi: renta rodzinna, alimenty, dodatek dla sieroty zupełnej, dochód uzyskiwany z majątku dziecka, wiek dziecka, stopień rozwoju, stan zdrowia oraz stopień niedostosowania społecznego. Ponadto rodzinom niespokrewnionym z dzieckiem dodatkowo przyznawano 10% kwoty będącej podstawą ustalania pomocy pieniężnej z tytułu sprawowania bezpośredniej opieki nad dzieckiem i jego wychowaniem.

Wydatkowanie środków związanych ze świadczeniami dla rodzin zastępczych w okresie sprawozdawczym przedstawia tabela 1.

TABELA 1. ŚRODKI WYDATKOWANE NA ŚWIADCZENIA DLA RODZIN ZASTĘPCZYCH W 2008r.			
NAZWA UDZIELONEGO ŚWIADCZENIA	LICZBA OSÓB KTÓRYM DECYZJĄ PRZYZNANO ŚWIADCZENIE	LICZBA ŚWIADCZEŃ	KOSZT ŚWADCZEŃ
Pomoc pieniężna na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej	280	2985	2 199 621,00 zł
Jednorazowa pomoc na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego do rodziny dziecka	9	9	11 257,00 zł
OGÓŁEM	X	X	2 210 878,00 zł

1.1.5. Ocena sytuacji opiekuńczo - wychowawczej dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie dokonywało oceny sytuacji opiekuńczo – wychowawczej dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych. Informacje zebrane przez pracowników socjalnych podczas wywiadów środowiskowych, dotyczące głównie:

- stanu zdrowia dziecka,
- trudności wychowawczych z dzieckiem,
- rodziny naturalnej dziecka – sposoby podtrzymywania więzi,
- sytuacji mieszkaniowej, zdrowotnej, zawodowej rodziny zastępczej i rodziny naturalnej dziecka.

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono 492 wywiadów mających na celu:

- zaktualizowanie sytuacji istniejących już rodzin zastępczych (223 wywiady),
- dokonanie oceny sytuacji opiekuńczo – wychowawczej dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych (204 wywiadów),
- przyznanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinie zastępczej (63 wywiadów),
- przyznanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie skutków zdarzenia losowego (2 wywiady).

Ponadto informacje uzyskane z innych instytucji takich jak: szkoły, przedszkola, ośrodki pomocy społecznej, poradnie zdrowia i inne, służyły zespołowi ds. okresowej oceny zasadności pobytu dzieci w rodzinie zastępczej oraz ustalenia indywidualnych planów dla dziecka i rodziny, a następnie do sporządzenia opinii i przesłania informacji do sądu rodzinnego.

W okresie sprawozdawczym zgodnie z § 8 pkt. 2 rozporządzenia z dnia 18 października 2004r. w sprawie rodzin zastępczych oraz z art. 109 Kodeksu Rodzinnego i Opiekuńczego na adres właściwych Sądów przesłano 96 opinii dotyczących zasadności dalszego pobytu dzieci w rodzinach zastępczych. W 5 przypadkach uznano brak zasadności dalszego pobytu dzieci w rodzinie zastępczej w dwóch przypadkach pobyt dzieci w rodzinie zastępczej uznano za zasadny do czasu zakończenia procedury adopcyjnej.

1.1.6. Szkolenie i wsparcie istniejących rodzin zastępczych

W 2008 roku prowadzono działania mające na celu podnoszenie standardów wychowania i opieki w rodzinach zastępczych poprzez:

- prowadzenie grupy wsparcia dla rodziców zastępczych (raz w miesiącu),
- zapewnienie poradnictwa pedagogicznego i psychologicznego, z którego na indywidualnych konsultacjach skorzystały 27 rodziny zastępcze,
- udzielanie wsparcia przy regulowaniu kontaktów dzieci z rodzicami naturalnymi, w tym umożliwienie spotkań na terenie PCPR,

- zorganizowanie specjalistycznych szkoleń, których celem było podnoszenie kompetencji rodziców zastępczych:
 - Zachowania agresywne, stres. Jak sobie z tym radzić?
 - Jak radzić sobie ze złym zachowaniem dziecka?
 - Komunikowanie się z dzieckiem
 - Bajkoterapia
 - Rozwiązywanie konfliktów oraz dyscyplinowanie dzieci

1.1.7. Porozumienia między powiatami w sprawie ponoszenia kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych

A. Dzieci pochodzące z powiatu tarnogórskiego przebywające w rodzinach zastępczych poza powiatem.

W 2008r. kontynuowano realizację 10 porozumień odnośnie pokrywania kosztów utrzymania dzieci pochodzących z powiatu tarnogórskiego umieszczonych w rodzinach zastępczych poza powiatem. Ponadto zawarto 1 nowe porozumienie oraz 1 zakończono w ciągu roku. Dla w/w porozumień przygotowywano miesięcznie wypłaty środków na utrzymanie dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów. W 2008r. łącznie na pokrywanie kosztów utrzymania dzieci z powiatu tarnogórskiego umieszczonych w rodzinach zastępczych poza powiatem przeznaczono kwotę 97.836,62zł

TABELA 2. Porozumienia dotyczące dzieci pochodzących z powiatu tarnogórskiego przebywających w rodzinach poza powiatem				
LP	MIEJSCE AKTUALNEGO POBYTU DZIECKA	KONTYNUACJA POROZUMIEŃ ZAWARTYCH PRZED 2008r.	POROZUMIENIA ZAWARTE W 2008r.	POROZUMIENIA ZAKOŃCZONE W 2008r.
1	Katowice	1	-	-
2	Częstochowa	1	-	1
3	Będzin	1	-	-
4	Piekary Śląskie	1	-	-
5	Lubliniec	1	-	-
6	Gliwice	1	-	-
7	Jasło	3	-	-
8	Olesno	1	1	-
RAZEM		10	1	1

B. Dzieci przebywające w rodzinach zastępczych na terenie powiatu tarnogórskiego, pochodzące z innych powiatów.

W 2008r. kontynuowano realizację 53 porozumień zawartych w latach poprzednich dotyczących pokrywania kosztów pobytu dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Tarnogórskiego. Zakończono realizację 9 porozumień, a zawarto w ciągu roku łącznie 13 nowych porozumień.

Na przełomie grudnia 2008r. i stycznia 2009r. sporządzono roczne rozliczenia wszystkich zawartych porozumień. Łączna kwota należna Powiatowi Tarnogórskiego z tytułu zawartych porozumień wynosi 613.798,39zł

TABELA 3. Porozumienia dotyczące dzieci spoza powiatu umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Tarnogórskiego				
LP	MIEJSCE POCHODZENIA DZIECKA	KONTYNUACJA POROZUMIEŃ ZAWARTYCH PRZED 2008r.	POROZUMIENIA ZAWARTE W 2008r.	POROZUMIENIA ZAKOŃCZONE W 2008r. KOSZTY
1	Piekary Śląskie	4	6	1
2	Ruda Śląska	3	-	1
3	Katowice	1	-	2
4	Zabrze	2	1	2
5	Bytom	12	2	2
6	Radomsko	1	-	-
7	Chorzów	6	3	-
8	Żagań	1	-	-
9	Lubliniec	3	-	-
10	Żory	11	-	-
11	Zgorzelec	-	-	1
12	Gliwice	5	-	-
13	Sosnowiec	3	-	-
14	Tychy	1	-	-
15	Strzelce opolskie	-	1	-
16	Racibórz	-	-	-
RAZEM		53	13	9
		57		

1.1.8. Rodzice dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych

A. Pomoc i wsparcie

W okresie sprawozdawczym organizowano grupę wsparcia edukacyjnego dla rodziców dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, podczas spotkań w ramach grupy rodzice mieli możliwość nabycia dodatkowych umiejętności opiekuńczo-wychowawczych łącznie z tej formy wsparcia skorzystało 17 rodzin.

Organizowano spotkania rodziców z dziećmi w celu podtrzymywania

więzi rodzinnych. W okresie sprawozdawczym korzystały z tej formy pomocy 23 rodziny (35 dzieci – łącznie 127 spotkań). Rodziny, w ramach tej formy wsparcia, korzystały także z indywidualnych konsultacji psychologicznych i pedagogicznych (14 rodzin).

B. Odpłatności rodziców ze pobyt dzieci w rodzinach zastępczych

Zgodnie z art. 79 ust. 1 Ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej za pobyt dziecka lub osoby pełnoletniej w rodzinie zastępczej opłatę ponoszą rodzice dziecka.

Pracownicy socjalni przeprowadzali wywiady środowiskowe w rodzinach naturalnych dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych pochodzących z powiatu tarnogórskiego zarówno pod kątem odpłatności jak i diagnozy aktualnej sytuacji rodziny. Łącznie przeprowadzono 121 wywiadów. W celu ustalenia sytuacji rodzinnej, występowano także do ośrodków pomocy społecznej i powiatowych centrów pomocy rodzinie, działających na terenie innych gmin i powiatów z prośbą o przeprowadzenie wywiadów środowiskowych u 67 rodziców. Prowadząc postępowanie w sprawie odpłatności, ustalono za pośrednictwem urzędów miejskich, Centralnego Biura Adresowego i innych instytucji miejsca pobytu 4 rodziców biologicznych.

Na podstawie Uchwały Nr XXXI/290/2004 Rady Powiatu w Tarnowskich Górach z dnia 28 grudnia 2004 roku w sprawie przyjęcia regulaminu częściowego lub całkowitego zwalniania z opłat za pobyt dziecka lub osoby pełnoletniej w rodzinie zastępczej w ciągu roku wydano 177 decyzji całkowicie zwalniających rodziców biologicznych z odpłatności za pobyt ich dzieci w rodzinach zastępczych. Zwolnienie z odpłatności wynikało zazwyczaj z trudnej sytuacji materialnej. Przy częściowym zwalnianiu z odpłatności uwzględniano sytuację rodzinną, zdrowotną, dochodową i majątkową osób obciążanych. W 6 przypadkach zobowiązano do ponoszenia częściowej odpłatności za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej.

Z tytułu odpłatności rodziców za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych

do budżetu powiatu powinna wpłynąć łącznie kwota 7.350,40zł (wraz ze zobowiązaniami z lat poprzednich). W okresie sprawozdawczym wpłynęła kwota 4.828,64zł. Wobec osób, które nie wywiązały się ze zobowiązań ponoszenia odpłatności zostały zastosowane przepisy ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Przed urzędem skarbowym toczy się obecnie 5 postępowań egzekucyjnych.

1.2. Placówki opiekuńczo- wychowawcze

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej dzieci pozbawione częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej były umieszczane w placówkach opiekuńczo- wychowawczych. Skierowanie dzieci do placówek następowało po wyczerpaniu możliwości udzielenia pomocy w rodzinie naturalnej lub braku kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

W 2008r. 6 dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo wychowawczych zmieniło środowisko wychowawcze w sposób ujęty w tabeli 4.

LP	NAZWA PLACÓWKI	TABELA 4. LICZBA DZIECI, KTÓRE OPUŚCIŁY PLACÓWKI OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZE W 2008R.			
		WRÓCIŁY DO DOMU RODZINNEGO	UMIESZCZONE W RODZINIE ZASTĘPCZEJ/ ADOPCJA	SKIEROWANIE DO INNYCH PLACÓWEK	USAMODZIELNIŁY SIĘ (W TYM OSOBY KONTYNUUJĄCE NAUKĘ)
1	Rodzinny Dom Dziecka Świerkianiec	0	2	1	0
2	Placówki opiekuńczo – wychowawcze poza powiatem tarnogórskim	0	0	0	3
OGÓŁEM		0	2	1	3

1.2.1. Dzieci umieszczone w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie powiatu tarnogórskiego

Liczbę dzieci i miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie powiatu tarnogórskiego w roku 2008 przedstawia tabela 5.

TABELA 5. LICZBA DZIECI I MIEJSC W PLACÓWKACH OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH FUNKCJONUJĄCYCH NA TERENIE POWIATU TARNOGÓRSKIEGO W 2008R.					
NAZWA I RODZAJ PLACÓWKI	LICZBA MIEJSC W PLACÓWCE	LICZBA DZIECI Z POWIATU TARNOGÓRSKIEGO W CIĄGU ROKU	LICZBA DZIECI Z POWIATU TARNOGÓRSKIEGO (STAN 01.01.08R.)	ILOŚĆ WYDANYCH SKIEROWAŃ DO PLACÓWEK W 2008R.	
				DZIECI Z POWIATU TARNOGÓRSKIEGO	DZIECI SPOZA POWIATU TARNOGÓRSKIEGO
Rodzinny Dom Dziecka w Świerkłańcu	8	11	8	4	0

W okresie sprawozdawczym w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie powiatu tarnogórskiego nie przebywały dzieci z innych powiatów.

A. Rodzinny Dom Dziecka w Świerkłańcu

W 2008r. w Rodzinnym Domu Dziecka w Świerkłańcu przebywało 8 dzieci. Średni miesięczny koszt utrzymania dziecka w placówce wyniósł w okresie sprawozdawczym 1.764,98 zł.

W zakresie opieki zdrowotnej dzieci systematycznie korzystały z porad specjalistów: okulisty, logopedy, psychologa, alergologa, ortodonta, kardiologa, neurologa oraz innych specjalistów.

Dzięki pozyskanym funduszom z Fundacji Św. Mikołaja Dyrektor zakupiła komputer dla dzieci (3000,00zł). Dzieci korzystały z wypoczynku letniego i zimowego zorganizowanego przez dyrektora placówki. Miały zapewnione odpowiednie wakacje.

Wychowankowie chętnie i aktywnie włączali się w organizowane zabawy i konkursy, brali udział w wielu uroczystościach i byli przykładem dla innych dzieci.

W ramach regulowania sytuacji prawnej dzieci, troski o ich prawidłowy rozwój, zaspokojenie podstawowych potrzeb rozwojowych Dyrektor placówki podejmował współpracę z Sądem, PCPR, MOPS.

Dyrektor RDD wychodził z założenia, że dzieci powierzone jego opiece powinny utrzymywać kontakt ze swoją rodziną w związku z czym rodzice biologiczni mieli możliwość odwiedzania dzieci, przyjmowani byli gościnnie, udzielano im wszelkich i wyczerpujących informacji o sukcesach, porażkach i stanie zdrowia dziecka. Dyrektor placówki respektował postanowienia Sądu związane ze zgodami na urlopowanie dzieci.

Dyrektor RDD we współpracy z Ośrodkiem Adopcyjnym „Szansa” z Bytomia i psychologiem PCPR dokonał oceny sytuacji 8 dzieci, zasadny dalszy pobyt w placówce uznano w stosunku do 8 dzieci, przy czym dla 3 do czasu zakończenia procesu adopcji, dla 1 do czasu umieszczenia w rodzinie zastępczej. Wobec rodziców 4 dzieci ustalono konieczność wnioskowania o pozbawienie ich władzy rodzicielskiej.

B. Rodzinny Dom Dziecka w Karchowicach

Uchwałą nr XX/192/2008 Rady Powiatu w Tarnowskich Górach z dnia 29.01.2008 roku w sprawie likwidacji Rodzinnego Domu Dziecka w Karchowicach ul. Bytomska 47 – placówki opiekuńczo-wychowawczej działającej jako jednostka organizacyjna Powiatu Tarnogórskiego zlikwidowano placówkę opiekuńczo – wychowawczą typu rodzinnego tj. Rodzinny Dom dziecka w Karchowicach ul. Bytomska 47.

1.2.2. Dzieci pochodzące z terenu powiatu umieszczone w placówkach opiekuńczo-wychowawczych poza powiatem

W sprawach dzieci pochodzących z powiatu tarnogórskiego umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów, w ciągu roku zawarto 4 porozumienia, natomiast kontynuowano realizację 15 porozumień zawartych w latach poprzednich. Łącznie w 2008r. zakończono realizację 6 porozumień. Dla w/w porozumień przygotowywano miesięcznie listy wypłat. W 2008r. koszty związane z pobytem dzieci pochodzących z powiatu tarnogórskiego w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów wyniosły 386.640,72zł

TABELA 6. Porozumienia dotyczące dzieci pochodzących z powiatu tarnogórskiego umieszczonych na terenie innych Powiatów				
LP	MIEJSCE AKTUALNEGO POBYTU DZIECKA	REALIZACJA POROZUMIENIA (NA DZIEŃ 01 STYCZNIA 2008R.)	POROZUMIENIA ZAWARTE W 2008R.	POROZUMIENIA ZAKOŃCZONE W 2008R. KOSZTY
1	Bytom	2	-	1
2	Zawiercie	1	-	1
3	Kłobuck	1	-	1
4	Lubliniec	4	-	1
5	Kazimierza	3	-	-
6	Otwock	2	-	-
7	Busko Zdrój	1	-	-
8	Lipisko	1	-	-
9	Katowice	-	1	1
10	Zamość	-	1	-
11	Piekary Śląskie	-	1	1
12	Wadowice	-	1	-
RAZEM		15	4	6
		13		

W 2008 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach posiadało do realizacji postanowienia Sądu w sprawie umieszczenia 16 małoletnich w placówkach opiekuńczo-wychowawczych

Realizacja postanowień sądu w tej sprawie przedstawiała się zgodnie z tabelą 7.

TABELA 7. REALIZACJA POSTANOWIEŃ SĄDU W SPRAWIE UMIESZCZEŃ DZIECI W PLACÓWKACH OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH	
REALIZACJA POSTANOWIEŃ SĄDU W 2008r.	LICZBA DZIECI
umieszczenie w domu dziecka, rodzinnym domu dziecka	3
oczekujący na skierowanie do placówki stan na dzień 31 grudnia 2008r.	5
osiągnięcie pełnoletniości przed skierowaniem do placówki	3
zmiana postanowienia Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach	5

1.2.3. Rodzice dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych

A. Pomoc i wsparcie

W okresie sprawozdawczym rodzice dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych mieli możliwość korzystania z grup wsparcia edukacyjnego, podczas których nabywali umiejętności opiekuńczo-wychowawcze.

Organizowano spotkania rodziców z dziećmi, w celu podtrzymywania więzi rodzinnych.

B. Odpłatności rodziców ze pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych

Zgodnie z art. 81 ust. 1 Ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej za pobyt dziecka lub osoby pełnoletniej w placówce opiekuńczo – wychowawczej opłatę ponoszą rodzice dziecka, osoba pełnoletnia lub jej rodzice, a także opiekunowie prawni i kuratorzy, w przypadku gdy dysponują dochodami dziecka.

Zgodnie z Uchwałą Nr XXV/198/2004 Rady Powiatu w Tarnowskich Górach z dnia 29 czerwca 2004r. w sprawie przyjęcia regulaminu częściowego lub całkowitego zwalniania z opłat za pobyt dziecka lub osoby pełnoletniej w placówce opiekuńczo-wychowawczej zwolniono z odpłatności za pobyt dzieci w placówkach 35 rodziców i trzech

opiekunów prawnych.

Zwolnienie z odpłatności wynikało zazwyczaj z trudnej sytuacji materialnej. Przy częściowym zwalnianiu z odpłatności uwzględniano sytuację rodzinną, zdrowotną, dochodową i majątkową osób obciążanych. Opiekunowie prawni ponosili odpłatność (w wysokości 50% dochodu dziecka) w przypadkach gdy dysponowali dochodami dziecka. Jedna osoba będąca opiekunem prawnym ponosi odpłatność za pobyt dwójki dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej, na konto PCPR z tego tytułu wpłynęła kwota 3.565,03zł w skali roku.

Powiatowe Centrum, prowadząc postępowanie w sprawie odpłatności, ustalało miejsca pobytu rodziców. Pracownicy socjalni przeprowadzali wywiady środowiskowe w rodzinach naturalnych dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych pochodzących z powiatu tarnogórskiego zarówno pod kątem odpłatności jak i diagnozy aktualnej sytuacji rodziny.

2. Usamodzielnienia

Osoby, które opuściły rodziny zastępcze oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze zostały objęte pomocą na kontynuowanie nauki, pomocą na usamodzielnienie oraz pomocą na zagospodarowanie – w formie rzeczowej.

Warunkiem przyznania pomocy pieniężnej na usamodzielnienie i kontynuowanie nauki było zobowiązanie osoby usamodzielnianej do realizacji indywidualnego programu usamodzielnienia. Dla osób usamodzielnianych wyznaczani byli opiekunowie usamodzielnienia, którzy koordynowali proces usamodzielnienia.

Programy usamodzielnienia zawierały plany podejmowanych działań, terminy ich realizacji oraz zobowiązanie osób usamodzielnianych do realizacji postanowień programu. Zobowiązania obejmowały w szczególności uzupełnianie wykształcenia i podnoszenie kwalifikacji (celem zwiększenia możliwości zatrudnienia), podejmowanie działań mających na celu zapewnienie odpowiednich warunków mieszkaniowych.

Pracownicy socjalni przeprowadzali w okresie sprawozdawczym 76 wywiadów dotyczących kontynuowania nauki (w 15 przypadkach zwrócono się z prośbą, o przeprowadzenie wywiadów u kontynuujących naukę wychowanków przebywających

poza powiatem tarnogórskim).

Tabela 8 i 9 przedstawiają wysokość udzielonej w 2008r. pomocy osobom, które opuściły rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo – wychowawcze.

TABELA 8. POMOC UDZIELANA OSOBOM, KTÓRE OPUŚCIŁY RODZINY ZASTĘPCZE				
RODZAJ ŚWIADCZENIA		LICZBA OSÓB KTÓRYM DECYZJĄ PRZYZNANO ŚWIADCZENIE	ILOŚĆ ŚWIADCZEŃ	KWOTA ŚWIADCZEŃ (W ZŁ)
1	Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	47	449	221.105,00
2	Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	3	3	14.823,00
3	Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej	2	2	4.941,00
OGÓŁEM:		52	454	240.869,00

TABELA 9. POMOC UDZIELANA OSOBOM, KTÓRE OPUŚCIŁY PLACÓWKI OPIEKUŃCZO WYCHOWAWCZE				
RODZAJ ŚWIADCZENIA		LICZBA OSÓB KTÓRYM DECYZJĄ PRZYZNANO ŚWIADCZENIE	ILOŚĆ ŚWIADCZEŃ	KWOTA ŚWIADCZEŃ (W ZŁ)
1	Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	6	49	31.527,00
2	Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	2	2	11.529,00
3	Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej	3	3	7.397,00
OGÓŁEM:		11	54	50.453,00

2.1. Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki

W okresie sprawozdawczym 47 usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych, kontynuowało naukę, spośród których w 2008r. 11 osób uzyskało uprawnienie do otrzymywania tego świadczenia. Z kolei na dzień 31 grudnia 2008r. 36 osób kontynuowało naukę. W jednym przypadku odmówiono przyznania świadczenia ze względu na zbyt wysoki dochód wnioskodawcy.

W 2008r. 6 osób, usamodzielnionych wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych, objętych było pomocą na kontynuowanie nauki. Uprawnienie do świadczenia w 2008r. uzyskała 1 osoba.

We wszystkich przypadkach pomoc na kontynuowanie nauki wypłacano po przedłożeniu na początku każdego semestru zaświadczenia potwierdzającego fakt kontynuowania nauki.

2.2. Pomoc pieniężna na usamodzielnienie

W okresie sprawozdawczym 2 osoby opuszczające placówki opiekuńczo-wychowawcze i 3 osoby opuszczające rodziny zastępcze zakończyły proces swojego usamodzielnienia decydując się na pobranie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie. Łącznie 3 osobom odmówiono przyznania pomocy w tym zakresie ze względu na nie spełnianie podstawowych wymagań ustawowych.

2.3. Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej

Spośród osób, które opuściły rodziny zastępcze i podjęły proces usamodzielnienia 2 zawnioskowało i otrzymało pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej. Z grona osób, które opuściły placówki opiekuńczo-wychowawcze itp. 3 otrzymało w/w świadczenie.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z 23 grudnia 2004r. w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie (Dz.U.05.6.45 ze zmianami) w skład pomocy na zagospodarowanie w formie rzeczowej mogą wchodzić: materiały niezbędne do przeprowadzenia remontu i wyposażenia mieszkania, niezbędne urządzenia

domowe, pomoce naukowe, sprzęt rehabilitacyjny oraz sprzęt, który może posłużyć do podjęcia zatrudnienia. Usamodzielnieni wychowankowie w zdecydowanej większości pomoc w formie rzeczowej przeznaczali na remont i wyposażenie mieszkania.

2.4. Pomoc w integracji ze środowiskiem młodzieży mającej trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu placówki lub rodziny zastępczej.

W okresie od kwietnia do czerwca 2008r. prowadzono zajęcia warsztatowe dla osób usamodzielnianych pn. „Nie boję się samodzielności”. Na zajęcia uczęszczało 8 osób urodzonych w 1990r., które przebywały w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Tarnogórskiego. Przeprowadzone warsztaty obejmowały 6 zajęć po dwie godziny.

Warsztaty pomogły uczestnikom w sprecyzowaniu planów życiowych, tym samym minimalizując lęk przed zbliżającą się zmianą w życiu. Młodzież zapoznała się z drogami efektywnego poszukiwania pracy, podstawami rynku pracy i prawa pracy. Grupa miała również możliwość rozwijania umiejętności niezbędnych w prowadzeniu własnego gospodarstwa domowego, racjonalnego gospodarowania pieniędzmi, zdobyła także wiedzę dotyczącą świadomego planowania rodziny. Uczestnicy zapoznali się ponadto z kompetencjami różnych instytucji oraz zdobyli wiedzę z zakresu radzenia sobie z załatwianiem spraw urzędowych.

Ponadto na prośbę Dyrektora Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Krupskim Młynie przeprowadzono kierunkowe szkolenie nt. usamodzielnienia dla wychowanków powyższej placówki w których wzięło udział 25 osób.

3. Szkolenia i doradztwo dla kadr pomocy społecznej.

W odniesieniu do kwestii szkoleń i doskonalenia zawodowego kadr pomocy społecznej z terenu powiatu, PCPR w Tarnowskich Górach z uwagi na znaczne ograniczenia w budżecie jednostki i brak środków finansowych przeznaczonych na ten cel czyniło starania współorganizacji wszelkich możliwych form wsparcia

szkoleniowego. Podejmowane przez PCPR inicjatywy takie jak:

- organizacja konferencji pn. „Rodzicielstwo zastępcze. Od teorii do praktyki”
- współorganizacja wraz z Grupą Ergo (Centrum Szkoleń Administracji Publicznej, sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu) szkolenie z zakresu podstaw sporządzania wniosków o dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Strukturalnego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki
- współorganizacja wraz z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Katowicach szkolenia z prowadzenia kontraktów socjalnych będących niezbędnym elementem działań prowadzonych w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

stanowiły uzupełnienie bardzo szerokiej oferty szkoleniowej skierowanej do kadr pomocy społecznej z terenu województwa śląskiego organizowanej przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Katowicach w ramach projektu systemowego p.n. „Kształcenie i doradztwo dla kadr pomocy i integracji społecznej województwa śląskiego”.

Szkolenia i doskonalenie zawodowe w ramach w/w projektu w których uczestniczyli pracownicy PCPR obejmowało następującą tematykę:

- opracowywanie i realizacja projektów systemowych dla PCPR, Miejskich Ośrodków Pomocy Społecznej w nowym okresie programowania EFS,
- organizacja indywidualnej asysty rodzinnej (rzecznika rodziny),
- praca ze sprawcami przemocy,
- od realizacji do promocji projektu systemowego w PCPR,
- kształtowanie kapitału ludzkiego w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej,
- rozliczanie projektów systemowych współfinansowanych z EFS w Ośrodkach Pomocy Społecznej i PCPR,
- turnusy rehabilitacyjne w świetle nowych przepisów,
- kierowanie jednostkami pomocy społecznej,
- komunikacja interpersonalna w pracy socjalnej – wideo trening komunikacji,
- nowatorskie metody pracy z jednostką i grupą – podejście skoncentrowane na rozwiązaniach,
- opracowanie strategii rozwiązywania problemów społecznych,

- ochrona danych osobowych w realizacji zadań jednostek pomocy społecznej współfinansowanych z EFS,
- opracowywanie projektów systemowych współfinansowanych z EFS,
- lokalne partnerstwa na rzecz rozwoju ekonomii społecznej,
- zasady odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych,
- wsparcie działań na rzecz integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych,
- kodeks postępowania administracyjnego,
- szkolenie dla informatyków (budowa sieci komputerowych, podstawy tworzenia stron internetowych).

4. Współpraca z Sądem Rodzinnym

W okresie sprawozdawczym współpracowano z sądem rodzinnym w zakresie:

- wskazywania kandydatów na rodziców zastępczych dla dzieci pozbawionych opieki rodziców (29 dzieci),
- wydawania opinii o kandydatach na rodziców zastępczych,
- przekazywania sprawozdań dot. sytuacji rodzin zastępczych i udzielanej im pomocy (96 sprawozdań),
- przekazywanie wniosków dot. zmiany zarządzeń opiekuńczych (4 przypadki),
- konsultacji z kuratorami zawodowymi w sprawach dotyczących ustalenia planu zorganizowania opieki dla dzieci w tym spotkania z kuratorami na terenie PCPR (na bieżąco),
- prowadzenie spotkania informacyjnego z kuratorami zawodowymi i społecznymi Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej ds. Osób Dorosłych dotyczącego wdrożenia Programu Korekcyjno – Edukacyjnego dla Sprawców Przemocy domowej
- prowadzenie spotkania z aplikantami kuratorskimi dotyczącego działalności i zadań realizowanych przez PCPR

- przygotowania wykazu niespokrewnionych rodzin zastępczych zgodnie z art. 112 ust.11 ustawy o pomocy społecznej,

W okresie sprawozdawczym współpracowano z Policją poprzez:

- przygotowanie diagnozy problemu przemocy w rodzinie w oparciu o prowadzoną przez Policję procedurę „Niebieskiej Karty”
- prowadzenie spotkania informacyjnego z dzielnicowymi Komendy Powiatowej Policji w Tarnowskich Górach dotyczącego wdrożenia Programu Korekcyjno – Edukacyjnego dla Sprawców Przemocy domowej
- prowadzenie Punktu Pomocy Osobom Poszkodowanym w Wyniku Przystępstw i Przemocy
- udział w przesłuchaniach nieletnich sprawców czynów karalnych
- udział w Zespołach Interdyscyplinarnych zgłaszanych przez Policję

W okresie sprawozdawczym współpracowano ze Szkołami, Przedszkolami i Żłobkami poprzez:

- udział w Zespołach Interdyscyplinarnych zgłaszanych przez w/w placówki,
- prowadzenie spotkania z pedagogami szkolnymi z terenu Gminy Zbrostawice dotyczącego pracy metodą Zespołów Interdyscyplinarnych,
- prowadzenie spotkania z pedagogami szkolnymi szkół ponadgimnazjalnych z terenu Powiatu Tarnogórskiego dotyczącego działalności i zadań PCPR,
- konsultacje z pedagogami szkolnymi w sprawach dotyczących dzieci umieszczonych w rodzinnej opiece zastępczej (na bieżąco),

W okresie sprawozdawczym współpracowano z Ośrodkami Pomocy Społecznej powiatu tarnogórskiego w zakresie:

- przygotowania diagnozy problemu przemocy w rodzinie w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty”, zebranie danych Ośrodków Pomocy Społecznej i Komendy Powiatowej Policji w Tarnowskich Górach dotyczące osób będących ofiarami i sprawcami przemocy domowej.
- udział w Zespołach Interdyscyplinarnych zgłaszanych przez Ośrodki,

5. Poradnictwo specjalistyczne

Poradnictwo specjalistyczne w zakresie: poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, socjalnego, prawnego oraz udzielania informacji o prawach i uprawnieniach realizowane było w godzinach pracy pracowników PCPR, tj. od 7:00 do 16:00.

5.1. Poradnictwo psychologiczne

W okresie sprawozdawczym prowadzono indywidualne poradnictwo psychologiczne z którego skorzystało 49 osób (łącznie 92 konsultacje indywidualne). Sprawy, z którymi strony zwracały się po poradę psychologa dotyczyły problemów opiekuńczo - wychowawczych, zachowań dzieci oraz konfliktów w rodzinie.

Udzielano również wsparcia psychologicznego w trudnych sytuacjach życiowych wprowadzając między innymi elementy terapii rodzin.

5.2. Poradnictwo pedagogiczne

W okresie sprawozdawczym prowadzono indywidualne konsultacje dla rodzin zastępczych oraz rodziców dzieci przebywających w rodzinach zastępczych, z których skorzystało 45 osób – 64 konsultacje. Konsultacje dotyczyły przede wszystkim pomocy w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, kryzysu szkolnego oraz adaptacji dziecka z nowym środowiskiem.

Udzielano wsparcia rodzinom zastępczym poprzez przygotowanie indywidualnej oferty pracy z dziećmi przebywającymi pod ich opieką.

Zorganizowano dla dzieci przebywających w rodzinach zastępczych cykl zajęć profilaktycznych, których celem było zaakceptowanie przez dziecko nowej sytuacji w której się znalazło poprzez wzmocnienie poczucia własnej wartości, tożsamości, nabycia nowych umiejętności, tj. komunikowania się i wyrażania swoich potrzeb i uczuć.

Ponadto prowadzono indywidualne konsultacje z dziećmi, nawiązano kontakt

ze szkołami w celu skonsultowania sytuacji szkolnej dzieci (po negatywnej opinii nt. rodziny/dziecka lub po wywiadzie pracownika socjalnego).

5.3. Poradnictwo socjalne

W ramach poradnictwa socjalnego, w okresie sprawozdawczym kontynuowano pracę w oparciu o metodę Zespołów Interdyscyplinarnych (w okresie sprawozdawczym 45 przypadków – 81 spotkań). Zgłoszone sprawy dotyczyły przede wszystkim zaniedbań opiekuńczo – wychowawczych wobec dzieci, nadużywania alkoholu, przemocy wobec rodziny.

Z usamodzielnianymi wychowankami rodzin zastępczych oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych przygotowywano programy usamodzielnienia. Pracownicy Centrum pełnili również rolę opiekunów usamodzielnienia, w przypadkach gdy usamodzielniany wychowanek nie wskazał takiej osoby.

Udzielano poradnictwa socjalnego podczas dyżuru Punktu Konsultacyjnego dla Osób Poszkodowanych w Wyniku Przestępstw i Przemocy. W okresie sprawozdawczym zgłosiło się do punktu 17 osób, z różnymi problemami głównie dotyczącymi nadużywania alkoholu przez członka rodziny, bezradności związanych z problemami finansowymi.

W okresie sprawozdawczym udzielano osobom zgłaszającym się do PCPR informacji o prawach i uprawnieniach wynikających głównie z ustawy o pomocy społecznej, ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej.

5.4. Poradnictwo prawne

W ramach indywidualnych konsultacji udzielane były przez pracownika PCPR porady prawne dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin. W 2008 roku udzielono około 72 porad prawnych, które można podzielić na:

a) porady w sprawach:

- pozwu o rozwód,

- pozwu o separację,
 - pozwu o alimenty,
 - wniosku o ograniczenie władzy rodzicielskiej,
 - wniosku o podwyższenie alimentów,
 - wniosku o całkowite ubezwłasnowolnienie,
 - przepisów prawa spadkowego,
 - przepisów prawa cywilnego-dział zobowiązań,
 - przepisów prawa rodzinnego i opiekuńczego,
- b) pomoc prawna przy napisaniu pism:
- do sądu wniosek o:
 - wszczęcie egzekucji
 - nadanie klauzuli wykonalności wyrokowi egzekucyjnemu,
 - ubezwłasnowolnienie,
 - podział majątku;
 - do sądu pozew o:
 - rozwód,
 - separację,
 - alimenty,
 - do komornika o:
 - umorzenie postępowania egzekucyjnego.

5.5. Informacja o prawach i uprawnieniach

W 2008 roku udzielono 2074 informacji o prawach i uprawnieniach.

Wszystkie udzielone informacje można podzielić na:

- a) informacje o uprawnieniach przysługujących osobom niepełnosprawnym – 98 porad;
- b) informacje o możliwości uzyskania dofinansowania ze środków PFRON – 1874 porad;
- c) informacje o jednostkach samorządu terytorialnego udzielających doraźnej pomocy finansowej – 75 porad;
- d) informacje o działających na terenie powiatu tarnogórskiego Zakładach Pracy Chronionej – 18 porad;

- e) informacje o działających na terenie powiatu tarnogórskiego organizacjach pozarządowych– 9 porad.

Ponadto na bieżąco udzielano porad dotyczących procedur związanych z umieszczaniem w domach pomocy społecznej osobom prywatnym i instytucjom.

5.6. Program korekcyjno – edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie

Programem korekcyjno - edukacyjnym objęto 12 sprawców przemocy w rodzinie. Zajęcia korekcyjno - edukacyjne w formie grupowej przeprowadzone zostały w Areszcie Śledczym w Tarnowskich Górach. W okresie od października do grudnia 2008 przeprowadzono 8 spotkań grupowych. Zajęcia poprzedzone były indywidualnymi spotkaniami z każdym sprawcą prowadzonymi przez psychologa PCPR. Podczas indywidualnych konsultacji dokonano szczegółowej diagnozy problemu stosowania przemocy oraz podpisano imienne kontrakty z każdym uczestnikiem programu.

Uczestnicy programu odbywali karę pozbawienia wolności z art.207 Kodeksu Karnego.

5.7. Sprawozdawczość i statystyki

5.7.1. Statystyka dotycząca rodzin zastępczych

Tabele z danymi odnośnie liczby rodzin i umieszczonych w nich dzieci w ciągu całego roku 2008 jak i stan na dzień 31 grudnia 2008r. znajdują się poniżej.

TABELA 10. LICZBA RODZIN I UMIESZCZONYCH W NICH DZIECI					
W CIĄGU ROKU 2008r. (narastająco)					
TYP RODZINY ZASTĘPCZEJ		Liczba rodzin		Liczba dzieci	
		Ilościowo	Procentowo	Ilościowo	Procentowo
Spokrewniona z dzieckiem		81	58,3%	112	40%
Niespokrewniona z dzieckiem		58	41,7%	168	60%
W tym:	Zawodowa niespokrewniona z dzieckiem rodzina wielodzietna	4	2,9%	24	8,6%
	Zawodowa niespokrewniona z dzieckiem rodzina specjalistyczna	2	1%	6	2%
	Zawodowa niespokrewniona z dzieckiem rodzina o charakterze pogotowia rodzinnego	1	0,70%	14	5%
OGÓŁEM		139	100%	280	100%

TABELA 11. LICZBA RODZIN I UMIESZCZONYCH W NICH DZIECI					
WG. STANU NA DZIEŃ 31.12.2008r. *					
TYP RODZINY ZASTĘPCZEJ		Liczba rodzin		Liczba dzieci	
		Ilościowo	Procentowo	Ilościowo	Procentowo
Spokrewniona z dzieckiem		65	58%	89	46,4%
Niespokrewniona z dzieckiem		54	42%	139	53,6%
W tym:	Zawodowa niespokrewniona z dzieckiem rodzina wielodzietna	4	3,6%	24	12,5%
	Zawodowa niespokrewniona z dzieckiem rodzina specjalistyczna	2	1,8%	5	2,6%
	Zawodowa niespokrewniona z dzieckiem rodzina o charakterze pogotowia rodzinnego	1	0,8%	7	3,1%
OGÓŁEM		119	100%	228	100%

* kolumna nie obejmuje pełnoletnich wychowanków w rodzinach zastępczych

W okresie sprawozdawczym 17 dzieci zmieniło środowisko wychowawcze w tym:

- 5 dzieci zostało umieszczonych w rodzinie adopcyjnej
- 1 dziecko wróciło do rodziny biologicznej
- 7 dzieci zmieniło rodzinę zastępczą
- 1 dziecko umieszczono w placówce opiekuńczo-wychowawczej
- 3 dzieci zmieniło wraz z rodziną zastępczą miejsce zamieszkania na inny powiat

5.7.2. Sprawozdawczość

W ciągu 2008r. przygotowano i przesłano:

- kwartalne sprawozdania MPiPS-03 na potrzeby Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach (styczeń, kwiecień, lipiec i październik),
- roczne sprawozdania PS-01 na potrzeby Urzędu Statystycznego w Katowicach (styczeń),
- bazę adresową jednostek organizacyjnych pomocy społecznej na potrzeby Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach (styczeń, lipiec),
- bilans potrzeb w zakresie pomocy społecznej w Powiecie Tarnogórskim (styczeń),
- zbiór centralny Pomost wysyłany kwartalnie do Wojewódzkiego Administratora Pomost (styczeń, kwiecień, lipiec i październik),
- sprawozdanie z wykonania dochodów budżetowych (miesięczne) – Rb 27S,
- sprawozdanie z wykonywania wydatków budżetowych (miesięczne) – Rb 28S,
- sprawozdanie o stanie należności (kwartalne) - Rb – N,
- sprawozdanie o stanie zobowiązań (kwartalne) - Rb – Z,
- sprawozdanie z wykonania dochodów własnych jednostek budżetowych (kwartalne) - Rb 34,
- sprawozdanie o datacjach/wydatkach związanych z wykonania zadań (kwartalne) Rb 50 - roczne sprawozdanie o stanie środków na rachunkach bankowych – Rb ST,
- sprawozdanie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu (kwartalne) - Z-03 – na potrzeby GUS,

- sprawozdanie o pracujących, wynagrodzeniach i czasie pracy (roczne)-Z-6 – na potrzeby GUS,
- sprawozdanie o stanie i ruchu środków trwałych (roczne) - F-03 – na potrzeby GUS.

Do przygotowania większości ze sprawozdań wykorzystano system Pomost (program do obsługi świadczeń wypłacanych przez Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie i Ośrodki Pomocy Społecznej). Od 2007r. sprawozdania z zakresu rodzin zastępczych, placówek opiekuńczo-wychowawczych wysyłane są również w formie elektronicznej. Wszystkie wysłane w wersji elektronicznej sprawozdania uzyskały status „poprawne” nadawany przez Wojewódzkiego Administratora Pomost (Śląski Urząd Wojewódzki) po ich weryfikacji.

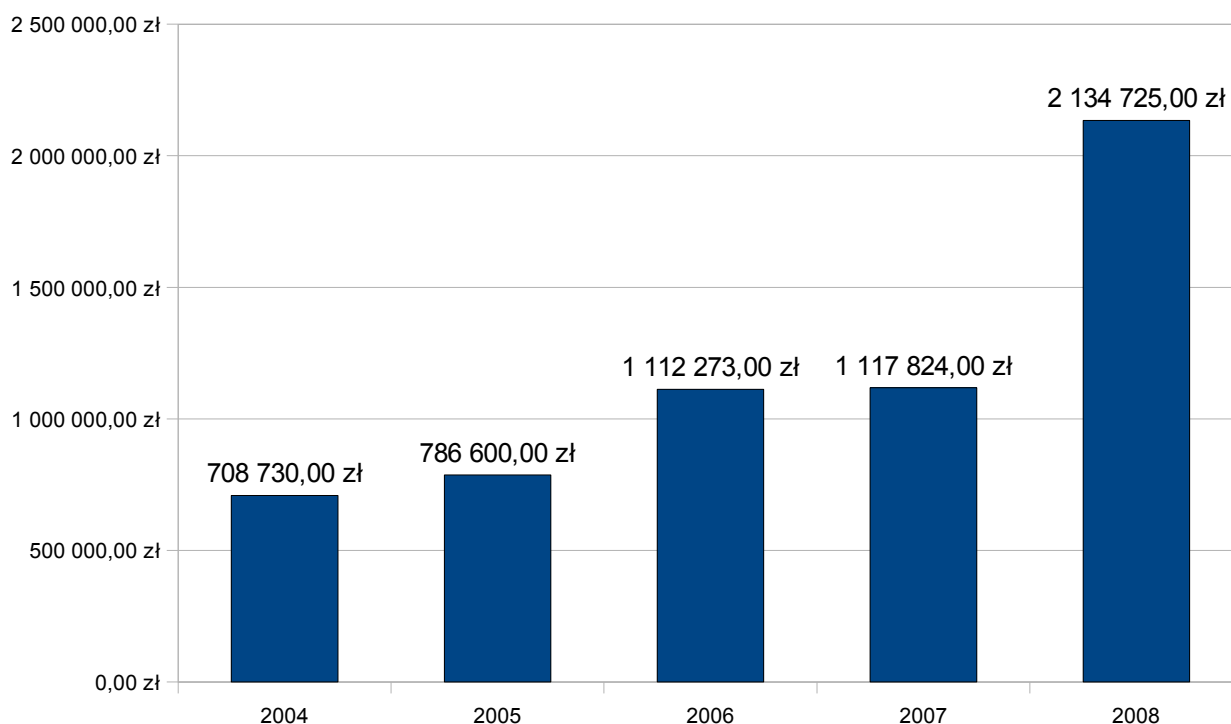
Ponadto wszystkie dowody księgowe sprawdza się pod względem formalno-rachunkowym następnie dekretuje i księguje w księgach rachunkowych za pomocą programu księgowego F-K MILLENNIUM.

II. POMOC OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYM

1. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych

W 2008 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie dysponowało na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych kwotą: 2134725zł (w 2007r. - 1 117.824zł , w 2006r. – 1 112.273zł; w 2005r.- 786.600 zł; w 2004r. – 708.730zł).

Zestawienie kwot jakimi Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach dysponowało na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych



Rada Powiatu uchwałą nr XXII/221/2008 z dnia 31 marca 2008r. w sprawie określania zadań na, które przeznacza się środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych określiła wysokość środków na poszczególne zadania z zakresu rehabilitacji społecznej. Ze względu na duże zainteresowanie ze strony osób niepełnosprawnych tą formą rehabilitacji Rada Powiatu w Tarnowskich Górach korzystając z możliwości dokonania przesunięć środków finansowych, w trakcie roku przyjęła 3 uchwały, które każdorazowo zwiększały możliwości finansowe Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie pozwalające na udzielenie pomocy większej liczbie osób niepełnosprawnych.

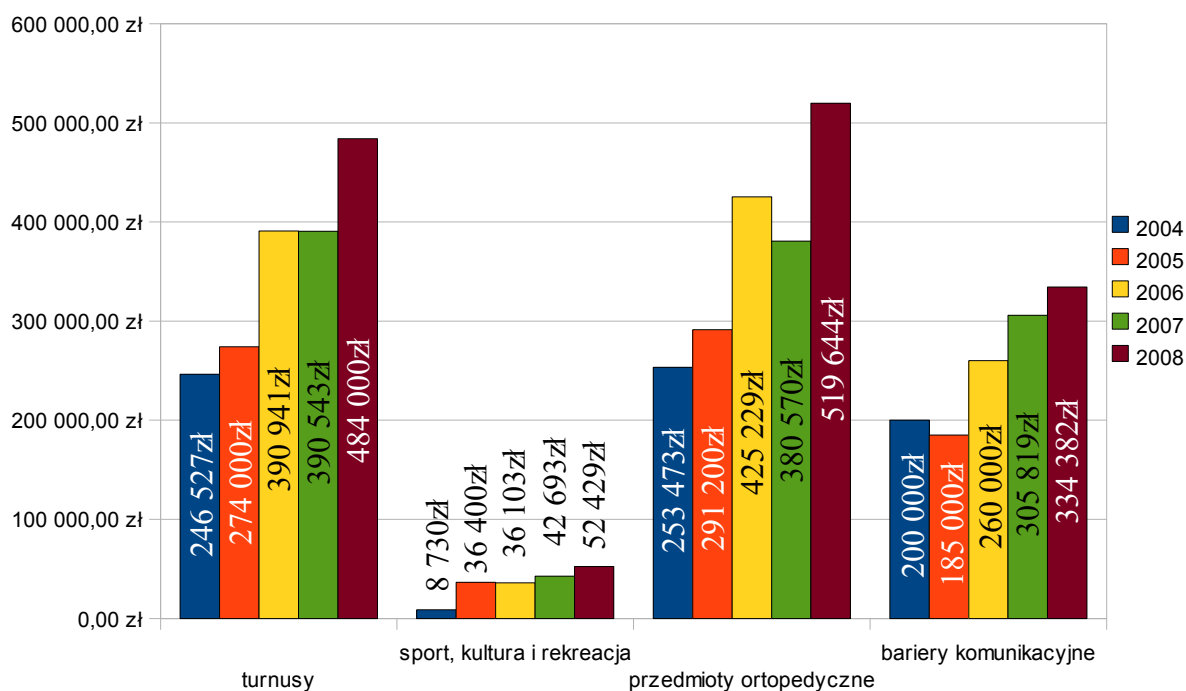
W efekcie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie dysponowało w 2008 roku

następującymi środkami finansowymi na poszczególne zadania:

- dofinansowanie do pobytu osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych: 484.000,00zł (dla porównania w roku 2007: 390.543,00zł 2006: 390.941,00zł, w roku 2005: 274.000,00zł, w roku 2004: 246.527,00zł),
- dofinansowanie dla organizacji pozarządowych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej do sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych: 52.429,00zł (dla porównania w roku 2007: 42.692,88 zł, 2006: 36.103,00zł, w roku 2005: 36.400,00zł, w roku 2004: 8.730,00zł),
- dofinansowanie do zaopatrzenia osób niepełnosprawnych w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze: 519.644,00zł (dla porównania w roku 2007: 380.569,72zł, 2006: 425.229,00zł, w roku 2005: 291.200,00zł, w roku 2004: 253.473,00zł),
- dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się osób niepełnosprawnych: 334.382,00zł (dla porównania w roku 2007: 305.818,54zł, 2006: 260.000,00zł, w roku 2005: 185.000,00zł, w roku 2004: 200.000,00zł)

Porównanie kwot przyznanych przez Radę Powiatu na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych realizowane przez PCPR w latach 2004-2008 przedstawia poniższy wykres:

Zestawienie kwot przyznanych przez Radę Powiatu na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych realizowane przez PCPR w latach 2004-2008



Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej realizowano na podstawie rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002r. W sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Dz.U.02.96.861 ze zm.) oraz na podstawie rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007r. w sprawie turnusów rehabilitacyjnych (Dz.U.07.230.1694).

1.1. Uczestnictwo osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych

W 2008r. złożono 673 wnioski o dofinansowanie do pobytu na turnusie rehabilitacyjnym (dla 1011 osób; w tym: 673 osób niepełnosprawnych i 338 opiekunów). Dofinansowanie przyznano 878 osobom. Wyplacono dofinansowanie dla 795 osób, w tym:

- 467 osób dorosłych niepełnosprawnych i 221 opiekunów osób dorosłych niepełnosprawnych,
- 49 dzieci i młodzieży niepełnosprawnej i 48 opiekunów dzieci niepełnosprawnych,
- 10 osób dorosłych niepełnosprawnych zatrudnionych w Zakładach Pracy Chronionej

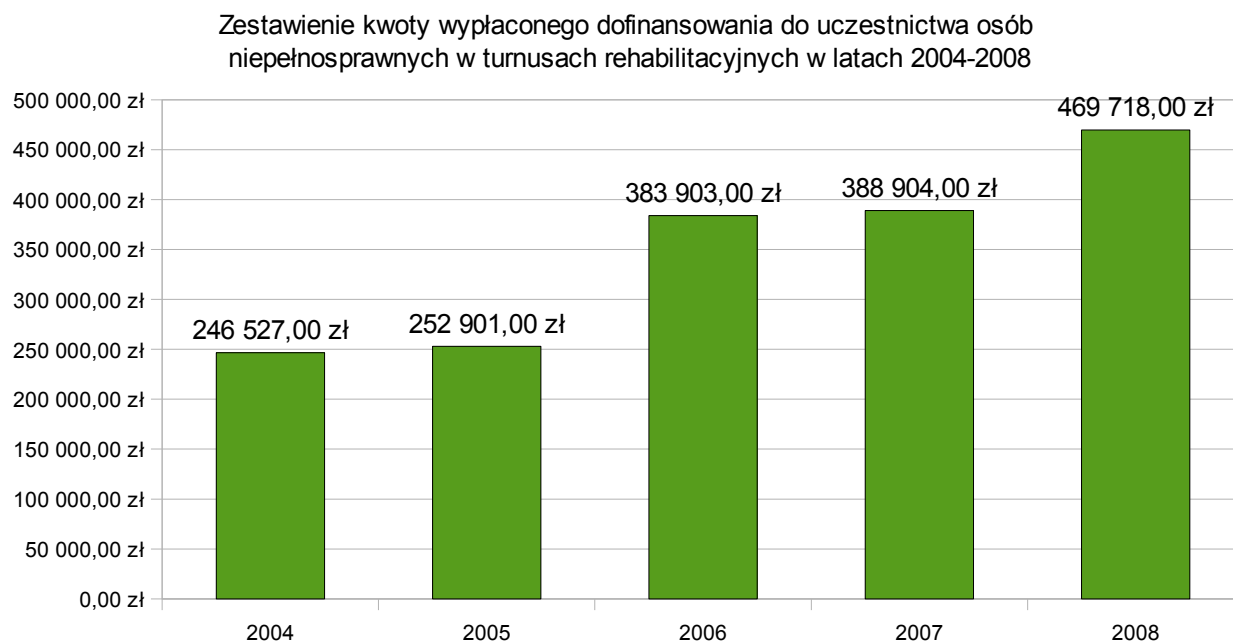
Spośród wszystkich osób którym przyznano dofinansowania 176 pochodziło z terenów wiejskich. W łącznej liczbie 795 przyznanych dofinansowań 261 to dofinansowania dla kobiet.

Z przyznanego dofinansowania nie skorzystało 83 osób, w tym łącznie opiekunów i osób niepełnosprawnych (rezygnacja z uwagi na zgon osoby ubiegającej się o przyznanie dofinansowania, pogorszenie stanu zdrowia, sytuację rodzinną),

Dofinansowania nie otrzymały 133 osoby z uwagi na brak środków finansowych.

Na realizację zadania uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych PCPR otrzymało w 2008r. 484.000,00zł (w 2007r. - 390.543,00zł, 2006r. - 390.941,00zł, w 2005r. - 274.000,00zł, w 2004r. - 246.527,00zł).

Poniżej zestawiono kwoty wypłaconego dofinansowania do uczestnictwa osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych w latach 2004-2008.



Poniżej przedstawiono liczbę wnioskodawców, którzy otrzymali dofinansowanie i uczestniczyli w turnusie rehabilitacyjnym w latach 2004-2008:



1.2. Organizacja sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych

Organizacje pozarządowe i jednostki nie posiadające osobowości prawnej składały wnioski o dofinansowanie zadań z zakresu sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych w terminie do 30 listopada 2007r. Łącznie złożono wnioski na zorganizowanie 26 przedsięwzięć, z których 24 zostało rozpatrzonych pozytywnie i uzyskało dofinansowanie. Wykorzystano 50.078,70zł z przyznanych 52.429,00zł

Dzienny Dom Pomocy Społecznej, Dzienny Ośrodek Adopcyjny oraz Oddział Śląski Polskiego Stowarzyszenia Żeglarzy Niepełnosprawnych odstąpiły od realizacji łącznie 4 umów w ramach powyższego zadania. Kwoty niewykorzystanych dofinansowań wynikają ze zmian wprowadzonych w trakcie przeprowadzania poszczególnych zadań przez wnioskodawców. Większość środków (niewykorzystanych na w/w zadanie) przesunięto na dofinansowania przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych. Tabela 12 przedstawia wykaz organizatorów przedsięwzięć w ramach sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych wraz ze środkami przyznanymi na ten cel oraz ich wykorzystaniem.

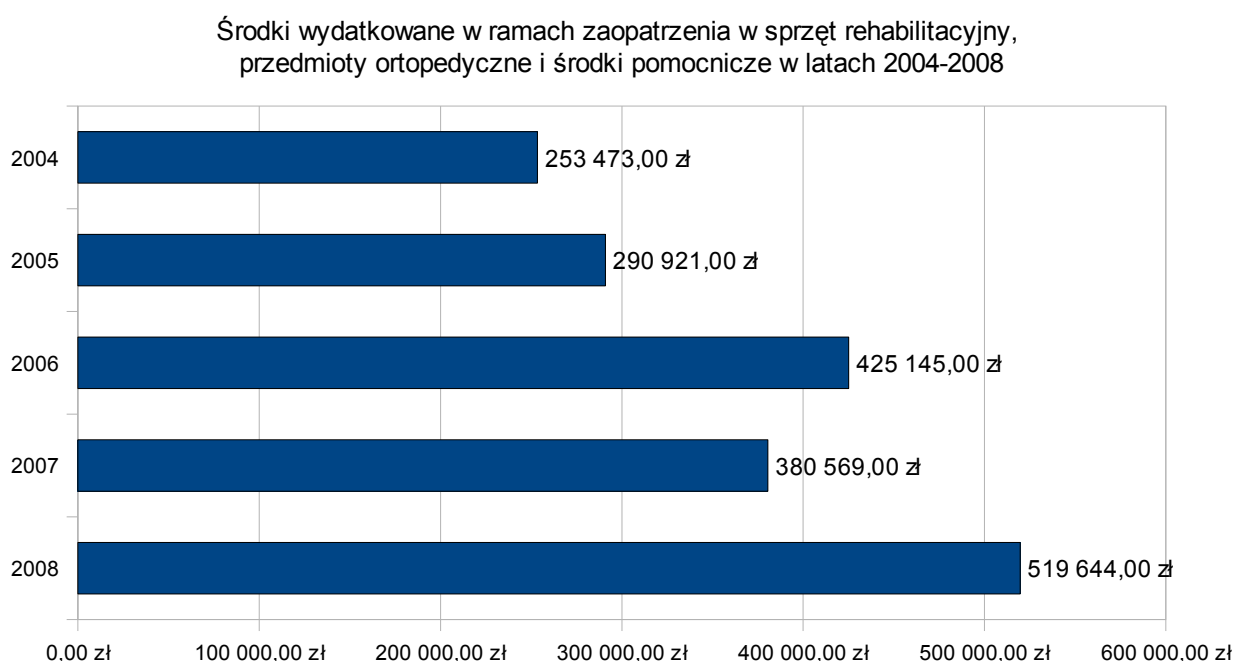
TABELA 12. WYKAZ ORGANIZATORÓW PRZEDSIĘWZIĘĆ W RAMACH SPORTU, KULTURY, REKREACJI I TURYSTYKI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH WRAZ ZE ŚRODKAMI PRYZNANYMI NA TEN CEL ORAZ ICH WYKORZYSTANIEM				
Lp	Nazwa organizatora - wnioskodawcy	Kwota przyznana	Kwota wykorzystana	Kwota niewykorzystana
1	MOPS Dzienny Dom Pomocy Społecznej	689,00 zł	454,00 zł	265,00 zł
2	Fundacja Na Rzecz Dzieci „Miasteczko Śląskie”	4 500,00 zł	4 100,23 zł	399,77 zł
3	Oddział Śląski Polskiego Stowarzyszenia Żeglarzy Niepełnosprawnych, Bytom	2 838,00 zł	274,72 zł	2 563,28 zł
4.	Automobilklub, Tarnowskie Góry	4 576,00 zł	4 576,00 zł	0,00 zł
5.	Salezjański Ośrodek Szkolno-Wychowawczy, Tarnowskie Góry	1 705,00 zł	1 624,17 zł	80,83 zł
6.	Stowarzyszenie „Serdeczni”, Tarnowskie Góry	12 100,00 zł	12 100,00 zł	0,00 zł
7.	Koło Polskiego Związku Niewidomych	17 520,00 zł	17 361,60 zł	158,40 zł
8.	Olimpiady Specjalne Polska Oddział Regionalny – Śląskie Sekcja „Sokoły” Miedary	9 393,60 zł	7 984,80 zł	1 408,80 zł
9.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Dzienny Ośrodek Adaptacyjny Tarnowskie Góry	3 046,00 zł	1 657,18 zł	1 388,82 zł
RAZEM		56 367,60 zł	50 132,70 zł	6 264,90 zł

Dofinansowanie tego zadania pozwoliło na realizację takich form rehabilitacji, które aktywizują osoby niepełnosprawne, integrują je z otoczeniem, umożliwiają szersze poznanie świata, kształtują postawy osób niepełnosprawnych, jak i osób w pełni sprawnych, ukazując tym drugim problemy, z jakimi muszą się borykać osoby niepełnosprawne (wycieczki, zawody sportowe, rajdy, gry i zabawy). W 2008r. złożono 33 wnioski na realizację przedsięwzięć w 2009r.

1.3. Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

Na realizację zadania dofinansowania zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, PCPR otrzymało w 2008r. 519.644,00zł (dla porównania w 2007r.- 380.569,72zł, 2006r.- 425.229 zł, w 2005r. – 291.200zł, w 2004 roku 253.473zł). Wydatkowano na przedmiotowe zadanie w 2008r. 519.644,00zł (dla porównania w 2007r. - 380.569,72zł, 2006r. – 425.145zł, w 2005r.- 290.921zł; w 2004 r.- 253.473zł).

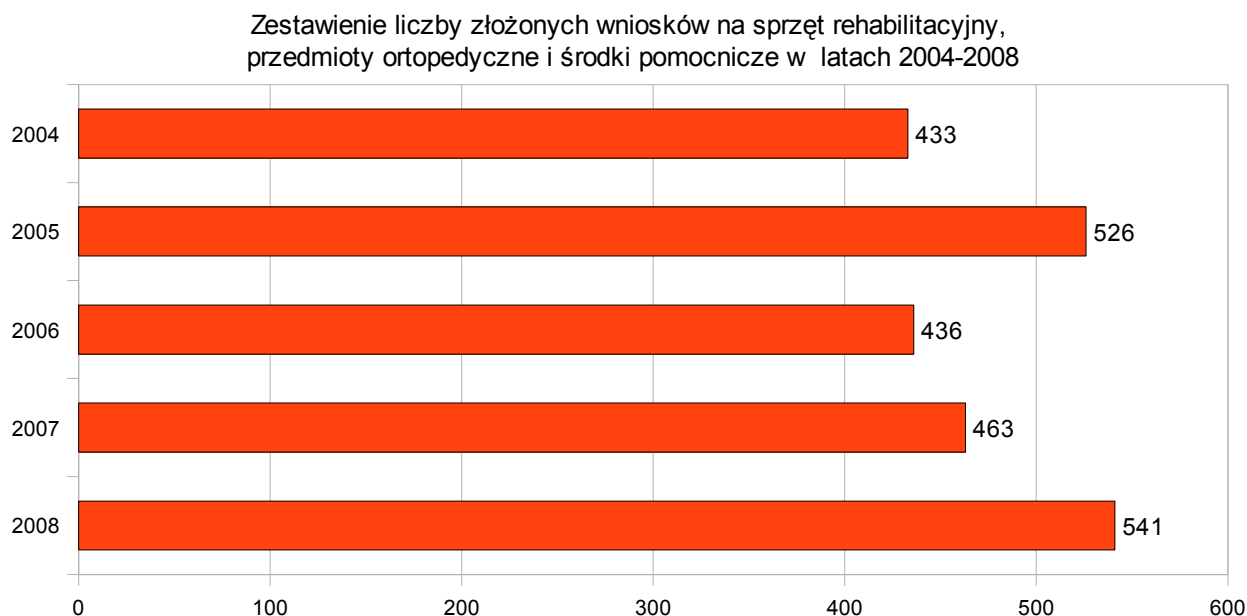
Poniżej przedstawiono kwoty wypłaconego w latach 2004-2008 dofinansowania.



W okresie sprawozdawczym złożono 541 wniosków, w tym:

- na dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny – 27,
- na dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej – 77,
- na dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze dla dorosłych niepełnosprawnych – 437.

Liczba złożonych wniosków na sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze w latach 2004-2008.



Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze wypłacono dla 431 wnioskodawców na kwotę 519.644,00zł zł. W tym:

- na dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny – 21 (34.210,87zł)
- na dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej – 75 (78.552,86zł)
- na dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze dla dorosłych niepełnosprawnych – 335 (406.880,27zł)

Z przyznanego dofinansowania nie skorzystało 6 osób - rezygnacje, zgony. Ponadto z uwagi na brak środków finansowych dofinansowania nie przyznano 101 osobom, w przypadku wniosków 3 osób nie uznano wnioskowanych urządzeń jako sprzęt rehabilitacyjny i odmówiono dofinansowania.

1.4. Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych

W 2008 roku zostało złożonych 167 wniosków (dla porównania w 2007r. - 114, 2006r. - 83, w 2005r. - 75, w 2004r. - 49) na zadania z zakresu likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się osób niepełnosprawnych. Przyznano dofinansowanie i podpisano umowy z 86 wnioskodawcami na łączną kwotę 334.382,00 zł.

Na likwidację barier architektonicznych w miejscach zamieszkania osób niepełnosprawnych wypłacono kwotę 145.961,43zł dla 16 wnioskodawców (prace związane były m.in. z adaptacją pomieszczeń na łazienki oraz przystosowaniem istniejących łazienek, wyrównywaniem podłóg, montażem poręczy, wykonaniem podjazdu dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózku inwalidzkim, przebudową dojścia do domu stosownie do potrzeb osoby niepełnosprawnej, naprawą stopni schodowych dla osoby niepełnosprawnej ze schorzeniem ruchu).

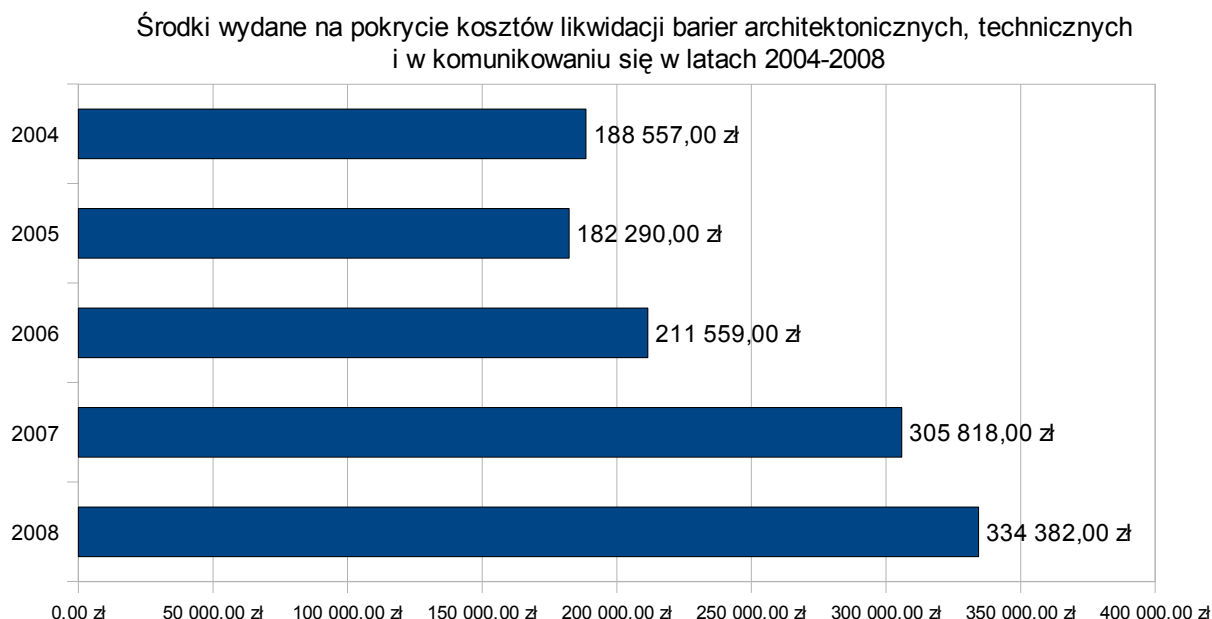
Na likwidację barier technicznych wydano kwotę 33.773,07 zł dla 4 wnioskodawców. W ramach likwidacji tych barier dofinansowano zakup: akumulatorów do elektrycznych wózków inwalidzkich, pralki automatycznej, poduszki do osuszania aparatu słuchowego, filtra do aparatu słuchowego oraz robota kuchennego.

Dofinansowaniem do likwidacji barier w komunikowaniu objęto 66 osób niepełnosprawnych. Na ten cel została wydatkowana kwota 154.647,50zł, która została przeznaczona w szczególności na pokrycie wydatków związanych z zakupem sprzętu komputerowego, programów specjalistycznych, sprzętu RTV.

Zasadność złożonych wniosków oceniały Zespoły Pełnomocników Starosty Powiatu Tarnogórskiego ds. rozpatrywania wniosków: na likwidację barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

W 2008 roku 7 osób, z ogólnej liczby 167 ubiegających się o dofinansowanie do likwidacji barier w komunikowaniu się, nie skorzystało z dofinansowania. Natomiast 13 wniosków Zespół uznał jako niezasadne.

Poniżej przedstawiono środki wydane na pokrycie kosztów likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się w latach 2004-2008.



1.5. Realizacja zadań wynikających z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizowało zadania wynikające z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, a także opierając się na kierunkach określonych w „Strategii rozwiązywania problemów społecznych w Powiecie Tarnogórskim na lata 2006-2015”, tj.:

- zapewnianie osobom niepełnosprawnym dostępu do usług społecznych,
- kształtowanie pozytywnych postaw wobec niepełnosprawności.

W celu zdiagnozowania potrzeb osób niepełnosprawnych z terenu

Powiatu Tarnogórskiego PCPR rozpoczęto prace związane z diagnozą sytuacji osób niepełnosprawnych w Powiecie Tarnogórskim w ramach działań podjętych przez Powiatową Społeczną Radę ds. Osób Niepełnosprawnych. Ponadto w okresie sprawozdawczym rozpowszechniano ulotkę PCPR – Dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

1.6. Warsztaty Terapii Zajęciowej

Warsztat terapii zajęciowej jest jedną z podstawowych form aktywności, która wspomaga proces rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych. Na terenie Powiatu Tarnogórskiego działały dwa warsztaty: Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Salezjański Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Tarnowskich Górach oraz Warsztat Terapii Zajęciowej w Kaletach-Drutarni prowadzony przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Śląski Oddział Regionalny w Katowicach (warsztat powstał w grudniu 2005 r.). Uczestnikami zajęć warsztatowych są osoby posiadające orzeczenia o stopniu niepełnosprawności ze wskazaniem do rehabilitacji w warsztacie terapii zajęciowej. Dzięki uczestnictwu w warsztacie osoba niepełnosprawna ma możliwość wyrabiania zaradności osobistej, zdobywa umiejętności praktyczne, uczy się nowych ról społecznych. Uczestnictwo w WTZ stanowi też przedwstęp do podjęcia pracy zawodowej przez osoby niepełnosprawne.

W roku 2008 zawarto umowy w sprawie dofinansowania kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej ze środków Powiatu, które wyniosły 10% tych kosztów (WTZ w Kaletach-Drutarni plus wkład własny 300,00zł). Pozostałe 90% kosztów sfinansowane było przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Tabela 13 przedstawia wydatkowane środki na działalność Warsztatów Terapii Zajęciowej

TABELA 13. ŚRODKI WYDATKOWANE NA DZIAŁALNOŚĆ WARSZTATÓW TERAPII ZAJĘCIOWEJ			
WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ	ŚRODKI WŁASNE POWIATU	ŚRODKI PFRON	INNE ŹRÓDŁA
WTZ KALETY DRUTARNIA	37.275,00zł	338.349,00zł	300,00zł
WTZ TARNOWSKIE GÓRY	45.080,00zł	405.920,00zł	0,00zł
RAZEM	82.355,00zł	744.269,00zł	300,00zł

W Warsztacie Terapii Zajęciowej w Tarnowskich Górach prowadzone były następujące pracownie: krawiecka, gospodarstwa domowego, komputerowo-edukacyjna, rękodzieła, arteterapii oraz techniczno-ślusarska. W zajęciach warsztatowych uczestniczyło 30 osób. W miesiącu listopadzie 2008r. przeprowadzona została kontrola warsztatu. Zalecenia pokontrolne dotyczyły głównie poprawy staranności prowadzonej dokumentacji, dotrzymywania terminów sporządzania dokumentacji oraz uzupełnienia powstałych braków.

Natomiast WTZ Kalety zaoferował swoim uczestnikom zajęcia w pracowniach: gospodarstwa domowego, zoologiczno-ogrodniczej, komputerowej, plastycznej oraz technicznej. Uczestniczyło w nich 25 osób. W październiku 2008r. przeprowadzono kontrolę warsztatu. W zaleceniach zwrócono uwagę na terminowość sporządzania dokumentacji jej kompletność oraz stosowanie się do postanowień umowy WTZ 1/2005.

W miesiącu wrześniu 2008 r. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Śląski Oddział Regionalny w Katowicach złożyło wniosek o dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych kosztów wynikających ze zwiększenia liczby uczestników warsztatu terapii zajęciowej w Kaletach-Drutarni o 5 osób oraz utworzenie nowej pracowni - ogrodniczej. W związku z powyższym powołano Zespół ds. merytorycznej i formalnej oceny wniosku, który zaopiniował go pozytywnie. Nowa pracownia wraz z dodatkowymi uczestnikami uruchomiona została w dniu 29.12.2008 roku.

Oprócz tych pracowni Warsztaty prowadzą z uczestnikami różnorakie formy terapii, m.in.: muzykoterapię, biblioterapię, psychoterapię, psychodramę, hipoterapię, terapię ruchem. Zawarto również porozumienia dotyczące ponoszenia kosztów rehabilitacji związanych z uczestnictwem 21 osób niepełnosprawnych, mieszkańców Powiatu Tarnogórskiego, w Warsztatach Terapii Zajęciowej na terenie

innych Powiatów [13 osób - Bytom, 4 osoby – Gliwice(od 1 listopada – 3 osoby),
2 osoby - Lubliniec, 1 osoba – Chorzów, 1 osoba – Piekary Śląskie].

III. DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ

Zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie mogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Umieszczenie w domu następowało po uprzednim skierowaniu osoby wymagającej całodobowej opieki przez gminę właściwą dla jej miejsca zamieszkania (gmina określała wysokość odpłatności, jaką osoba kierowana ma uiszczać za pobyt w domu). Do zadań Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach należało wydawanie decyzji o umieszczeniu w DPS, wydawanie decyzji zmieniających odpłatność dla osób umieszczonych w domach pomocy społecznej przed dniem 01 stycznia 2004r. lub ze skierowaniem wydanym przed tym dniem, oraz wpisywanie na listę osób oczekujących do poszczególnych domów - określając przybliżony termin przyjęcia.

Okres oczekiwania na umieszczenie w poszczególnych domach zależny był i jest od ich typu. Najdłuższy okres oczekiwania był do DPS w Zbrostawicach (dom dla mężczyzn niepełnosprawnych intelektualnie) – około 15 lat, do DPS w Łubiu (dla przewlekłe psychicznie chorych) – około 8 lat-dla mężczyzn i 4-dla kobiet, DPS w Miedarach (dla mężczyzn niepełnosprawnych intelektualnie) do 4 lat, DPS „Przyjaźń” (dla przewlekłe somatycznie chorych) – około 2-3 lat dla mężczyzn i do 2 lat dla kobiet, DPS w Tarnowskich Górach przy ul. Gliwickiej (dla kobiet przewlekłe psychicznie chorych) – około 1,5 roku, DPS w Nakle Śląskim (dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie – do 1 roku.

O umieszczenie w dps starało się w 2008 roku 156 osób, z czego 25 osób to mieszkańcy Powiatu Tarnogórskiego, pozostałe 131 osób mieszka poza Powiatem. Najwięcej mieszkańców powiatu oczekiwało na umieszczenie w Domu Pomocy Społecznej „Przyjaźń” w Tarnowskich Górach.

A. Wnioski w sprawie umieszczenia w domach pomocy społecznej na terenie Powiatu Tarnogórskiego w roku 2008.

Wzrosła ogólna liczba wniosków w sprawie umieszczenia w domach pomocy społecznej z 118 wniosków w roku 2007 do 156 w roku 2008.

Zmniejszył się odsetek osób ubiegających się o umieszczenie w domach pomocy społecznej z terenu naszego Powiatu z 32 osób w roku 2007 do 25 osób w roku 2008.

Tabela 14 przedstawia liczbę osób przyjętych do domów pomocy społecznej w 2008r.

TABELA 14. LICZBA OSÓB PRZYJĘTYCH DO DOMÓW POMOCY SPOŁECZNEJ W 2008r.		
Dom Pomocy Społecznej	Liczba osób umieszczonych w DPS	
	Osoby z terenu Powiatu	Osoby spoza Powiatu
Tarnowskie Góry, ul. Gliwicka 22	3	3
Tarnowskie Góry, ul. Włoska 24	7	19
Nakło Śląskie, ul. Główna 8	0	1
Miedary, ul. Zamkowa 7	1	2
Zbroslawice, ul. Wolności 34	1	2
Łubie, ul. Pyskowicka 34	1	3
OGÓŁEM	13	30
	43	

W 2008 r. wydano **421** decyzji administracyjnych, w tym:

- o umieszczeniu w domu pomocy społecznej – **55**
- zmieniające odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej– **290**,
- uchylające odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej-**1**,
- odmawiające umieszczenia – **2**,
- uchylające umieszczenie w domu pomocy społecznej- **11**,
- wygaszające skierowanie i umieszczenie w domu pomocy społecznej– **45**,
- wygaszające odpłatność za pobyt domu pomocy społecznej – **17**.

B. Osoby oczekujące na umieszczenie w domach pomocy społecznej

Tabela 15 przedstawia liczbę osób oczekujących na umieszczenie w domach pomocy społecznej na dzień 31 grudnia 2008r.

TABELA 15. LICZBA OSÓB OCZEKUJĄCYCH NA UMIESZCZENIE W DOMACH POMOCY SPOŁECZNEJ NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2008r.				
Dom Pomocy Społecznej	Liczba osób oczekujących na umieszczenie w DPS ze skierowaniem wydanym przed dniem 01 stycznia 2004r. (na podstawie ustawy o pomocy społecznej z dnia 29 listopada 1990 r.)		Liczba osób oczekujących na umieszczenie w DPS ze skierowaniem wydanym po dniu 01 stycznia 2004r. (na podstawie ustawy o pomocy społecznej z 12 marca 2004 r.)	
	Osoby z terenu Powiatu	Osoby spoza Powiatu	Osoby z terenu Powiatu	Osoby spoza Powiatu
Tarnowskie Góry ul. Gliwicka 22	0	0	2	10
Tarnowskie Góry ul. Włoska 24	0	0	9	23
Nakło Śląskie ul. Główna 8	0	0	1	1
Miedary ul. Zamkowa 7	0	0	0	6
Zbrośławice ul. Wolności 34	0	0	4	12
Łubie ul. Pyskowska 34	0	0	3	10
OGÓŁEM	0	0	19	62
	0		81	

c. Domy Pomocy Społecznej – stopień osiągnięcia standardu

Dom Pomocy Społecznej „Przyjaźń” w Tarnowskich Górach, ul. Włoska 24 jako pierwszy z domów z terenu Powiatu Tarnogórskiego uzyskał zezwolenie na prowadzenie domu. Także Dom Pomocy Społecznej w Tarnowskich Górach, ul. Gliwicka 22 decyzją Wojewody Śląskiego Nr PS/II/9013/19/08 z dnia 28 listopada

2008 roku uzyskał zezwolenie na prowadzenie Domu przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia św. Karola Boromeusza z siedzibą w Mikołowie, ul. Okrzei 27. Również Dom Pomocy Społecznej w Zbrosławicach, ul. Wolności 34 w grudniu 2008 roku wystąpił z wnioskiem do Wojewody Śląskiego o wydanie zezwolenia na prowadzenie Domu. Natomiast Dom Pomocy Społecznej w Łubiu, ul. Pyskowicka 34 postanowieniem Nr PS/II/9013/13/08 z dnia 25 lipca 2008r. Wojewody Śląskiego ma zawieszone postępowanie w sprawie wydania zezwolenia na prowadzenie domu z uwagi na fakt, iż wniosek nie spełniał wymogów formalnych. Z kolei Dom Pomocy Społecznej w Nakle Śląskim obecnie nie spełnia wymaganych standardów w przypadku norm powierzchniowych pokoi mieszkalnych, nie ma też windy. Planowany termin uzyskania wymaganych standardów to 2010 rok. W obiektach wchodzących w skład Domu Pomocy Społecznej w Miedarach podjęto działania mające na celu doprowadzić Dom do uzyskania wymaganych standardów w określonym terminie tj. do końca 2010 roku (w 2008r. został wyremontowany dach pałacu myśliwskiego oraz opracowano koncepcję adaptacji i remontu w/w pałacu i tzw. budynku nowego). Zgodnie ze zmianami ustawy o pomocy społecznej wprowadzonymi ustawą z dnia 8 grudnia 2006r. domy, które nie osiągnęły obowiązującego standardu zostały zobowiązane do opracowania i realizacji programu naprawczego do końca 2010r. Należy jednak zwrócić uwagę, iż domy, które nie osiągnęły wymaganych standardów do dnia 31 grudnia 2007r. nie mogą podwyższać kwoty odpłatności za pobyt w DPS aż do miesiąca, w którym zostanie wydane zezwolenie na prowadzenie domu. Od dnia 1 stycznia 2009r. gminy nie mogą kierować osób do domu pomocy społecznej prowadzonego na podstawie zezwolenia warunkowego.

IV. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach w roku 2008 współpracowało z organizacjami pozarządowymi z terenu Powiatu Tarnogórskiego, które działają na polu pomocy społecznej, poprzez:

- współorganizowanie z Caritas Parafii Matki Sprawiedliwości i Miłości Społecznej w Tarnowskich Górach imprez okolicznościowych (w okresie Świąt Wielkanocnych - Śniadanie Wielkanocne i Bożego Narodzenia -Kolacja Wigilijna) dla osób ubogich i potrzebujących z terenu Powiatu Tarnogórskiego,
- uczestnictwo w różnych uroczystościach organizowanych przez organizacje pozarządowe działające na terenie Powiatu Tarnogórskiego tj.: Stowarzyszenie „Serdeczni” z Tarnowskich Gór, Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym z Tarnowskich Gór, Stowarzyszenie „Amazonek” z Tarnowskich Gór, Automobilklub Tarnowskie Góry,
- informowanie organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych o możliwościach uzyskania pomocy finansowej ze środków PFRON. Informacje przekazywane były na spotkaniach pracowników Centrum z członkami organizacji, drogą elektroniczną oraz korespondencyjną.
- udział w spotkaniach organizowanych przez Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych oraz Powiatową Społeczną Radę ds. Osób Niepełnosprawnych.
- rozpropagowanie programu „Dostarczanie żywności do najuboższych mieszkańców Unii Europejskiej” (PEAD) organizowanego przez Caritas Parafii Opatowice dla Powiatu Tarnogórskiego. Asortymentem w ramach unijnego programu pomocy żywnościowej „PEAD” w 2008 roku było: mleko, mąka, makaron, ser topiony, ser żółty, kasza, cukier, płatki kukurydziane, dżem, dania gotowe, musli.
- Uczestnictwo w pracach Ogólnopolskiej Koalicji na Rzecz Rodzicielstwa Zastępczego, prace nad standardami rodzinnej opieki zastępczej, szczególnie w zakresie pracy zespołowej.
- Współpraca z towarzystwem Nasz Dom w zakresie doskonalenia umiejętności trenerskich i realizacji standardów stosowania programu PRIDE – Rodzinna Opieka Zastępcza/ Adopcja,

- Dzień Rodzicielstwa Zastępczego z udziałem Stowarzyszenia Rodzin Zastępczych „Pro Rodzina” . W ramach obchodów tego dnia zorganizowano Konferencję „Rodzicielstwo Zastępcze – od teorii do praktyki”, na której została przybliżona idea rodzicielstwa zastępczego. Ponadto został zorganizowany w parku świerkłańskim Piknik Rodzinny „Świętujemy Razem” pod patronatem medialnym Radia Piekary oraz tygodnika Gwarek.
- Współpraca z Ośrodkiem Rodzin Zastępczych „Szansa” w zakresie realizacji zadań ośrodka adopcyjno - opiekuńczego poprzez:
 - współpracę z Rodzinnym Domem Dziecka w Świerkłańcu ul. Tarnogórska 80 w zakresie dokonywania okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w tej placówce,
 - wspieranie dyrektora Rodzinnego Domu Dziecka w Świerkłańcu w sporządzaniu indywidualnego planu pracy z dziećmi przebywającymi w placówce,
 - wydawanie kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej opinii o spełnianiu przez nich warunków, a kandydatom do prowadzenia placówki rodzinnej opinii o posiadaniu odpowiedniego przygotowywania.

V. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ

W związku z zadaniami powiatu realizowanymi przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie wskazuje się następujące potrzeby w zakresie pomocy społecznej w powiecie tarnogórskim:

- prowadzenie działań na rzecz integracji rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym
- osiągnięcie przez domy pomocy społecznej standardów do końca 2010 roku,
- zwiększenie liczby kandydatów na rodziny zastępcze w Powiecie Tarnogórskim w celu zapewnienia dzieciom wymagającym opieki właściwych warunków do rozwoju i wychowania,
- przeciwdziałanie skutkom bezradności oraz marginalizacji społecznej,
- zintensyfikowanie działań na rzecz reintegracji rodziny, w tym celu zwiększenie ilości pracowników socjalnych zajmujących się pracą środowiskową,
- rozwijanie różnych form wolontariatu w celu zwiększenia skuteczności oraz podniesienia jakości działań z zakresu pomocy społecznej,
- wspieranie przez powiat działań realizowanych przez organizacje pozarządowe w zakresie pomocy społecznej.

W celu realizacji potrzeb Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie planuje:

- przygotowanie i realizację projektu systemowego finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego skierowanego do osób niepełnosprawnych i usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych,
- przygotowanie ofert konkursowych dotyczących działań na rzecz rozwoju rodzinnej opieki zastępczej w ramach otwartego konkursu ofert organizowanego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej na finansowe wspieranie programów z zakresu opieki nad dzieckiem i rodziną w 2009r.
- zlecenie zadania dotyczącego wydawania opinii o kandydatach na rodziców zastępczych oraz współpracy z Rodzinnym Domem Dziecka w Świerkłańcu w zakresie dokonywania okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w placówce i sporządzania indywidualnych planów pracy z dziećmi ośrodkom adopcyjno-opiekuńczym,

W związku z powyższym należy podjąć działania mające na celu zabezpieczenie środków, adekwatnych do potrzeb, na realizację zadań ustawowych realizowanych przez PCPR.